

Günlük

Günlük (günce); kişilerin yaşadıkları olayları, olaylarla ilgili duygu, düşünce ve izlenimlerini, hayallerini günü gününe tarih belirterek yazdıkları yazı türüdür. Günlük türünün divan edebiyatındaki karşılığı ruznamedir. Öğretici metinler içinde yer alan günlükler; yazarın iç dünyasını, yaşadıklarını, tanık olduğu olayları yansıtır. Bilim, sanat ve siyaset alanındaki tanınmış kişilerin günlükleri tarihî olayların aydınlatılmasına yardımcı olur. Günlükler, genellikle yazarın kendisiyle dertleşme amacıyla yazdığı yazılardır. Günlüklerin çoğu yayımlanmaz ancak yayımlatmak için günlük yazan sanatçılar olduğu gibi yazarın ölümünden sonra yakınlarınınca yayımlanan günlükler de vardır. Günlükler birinci kişi ağzından yazılır. Günlükte konuşma diline yakın bir dil kullanılır, kısa ve özlü ifadelerle yer verilir. Genellikle öznel bir anlatım söz konusudur.

Türk edebiyatında günlük türünün ilk örnekleri ruznamelerdir. Ayrıca vakayiname, seyahatname, sefaretname gibi eserlerde günlük türüne özgü özelliklere rastlanmaktadır. Türk edebiyatında günlük türünün Batılı anlamdaki ilk örnekleri Tanzimat'la birlikte görülmeye başlanmıştır. Direktör Ali Bey'in görev amaçlı seyahatlerinde tuttuğu notlardan oluşan Seyahat Jurnalî türün Batılı anlamdaki ilk örneğidir. Bunu şair Nigâr Hanım'ın Hayatımın Hikâyesi adlı eseri takip etmiştir. Cumhuriyet Dönemi'nde Nurullah Ataç, Falih Rıfkı Atay, Salâh Bırsel, Cemil Meriç, Oğuz Atay, Cemal Süreya, Oktay Akbal, Tomris Uyar, Cahit Zarifoğlu günlük türünde eser yazmıştır. Günlük şeklinde düzenlenen roman, hikâye ve şiirler de vardır. André Gide'in Kalpazanlar adlı romanı, Ayfer Tunç'un Suzan Defter adlı hikâyesi, Nazım Hikmet'in Saat 21-22 Şiirleri adlı eseri günlük şeklinde düzenlenmiştir.

Blog

Kişisel web sayfası olan blog, insanların birbiriyle paylaşmak istediği yazı, yorum, video vb. içeriklerin sıralandığı web tabanlı yayındır. “Web” ve “log” sözcüklerinin birleşiminden oluşan “weblog”un kısaltılmış şeklidir. Bu tür, bilgisayar teknolojisindeki gelişmelere bağlı olan toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin sonucunda ortaya çıkmıştır. Bloglar hayatın; eğitim, siyaset, ekonomi, kültür, sanat vb. alanlarında yaygın bir şekilde kullanılır. Sağladığı kolaylıklar sayesinde diğer web uygulamalarından daha çok tercih edilmektedir.

Blog, günlüğün Genel Ağ ortamına taşınmış hâlidir. Kişisel bloglar günlük amaçlı kullanılır. Blog yazarları kişisel duygularını, yaşadıkları ilginç olayları diğer insanlarla paylaşmak amacıyla bloglarına yazarlar. Blogda yayımlanan yazının sonunda gönderme zamanı yer alır. Yayıncının tercihiyle göre bu yazılar hakkında yorum yapılabilir. Yorum sayesinde yazar ile okuyucu arasında iletişim kurulur.

Blogda, paylaşımlar genellikle güncelden geçmişe doğru sıralanır. Genellikle her paylaşımın sonunda gönderenin adı yer alır. Blog yöneticisinin tercihiyle göre takipçiler yazılara yorum yapabilir. Blogda önemli bir öge olan yorumlar sayesinde blog yöneticisi ve takipçiler arasında iletişim sağlanır.